

TÜRK GIDA KODEKSİ SÜRÜLEBİLİR YAĞLAR/MARGARİN VE YOĞUN YAĞLAR TEBLİĞİ
(Tebliğ No: 2008/21)

Amaç

MADDE 1 –(1) Bu Tebliğin amacı, sürülebilir yağlar/margarin ve yoğun yağların teknolojisine uygun ve hijyenik şekilde üretilmesini, muhafazasını, depolanmasını, taşınmasını ve pazarlanmasını sağlamak üzere özelliklerini belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 –(1) Bu Tebliğ sürülebilir yağ/margarin ve yoğun yağ kapsar. Domuz yağı içeren ürünleri kapsamaz.

Dayanak

MADDE 3 –(1) Bu Tebliğ 16/11/1997 tarihli ve 23172 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliğine göre hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 –(1) Bu Tebliğde geçen;

a) Süt yağı: İnek, koyun, keçi veya manda sütünden elde edilen yağ,

b) Bitkisel yağ: Yenilebilir bitkisel kaynaklı yağlar,

c) Hayvansal yağ: Domuz yağı ve süt yağı haricinde, balık dahil olmak üzere hayvansal kaynaklardan elde edilen yağ,

ç) Sürülebilir yağlar/margarin: İnsan tüketimine uygun bitkisel ve/veya hayvansal yağlar ve/veya süt yağından elde edilen temel olarak yağ içinde su emülsiyonu tipinde, süt ve/veya süt ürünleri içerebilen şekillendirilebilir ürün grubunu,

1) Toplam yağ içeriğinin en fazla %3’ü oranında süt yağı içerebilen sürülebilir yağlar, piyasaya sunulmuş ve toplam yağ oranlarına göre adlandırılır;

- Margarin: Ağırlıkça en az %80, en fazla %90 oranında yağ içeriğine sahip ürünü,

- Margarin - Dörtte üç yağlı: Ağırlıkça en az %60, en fazla %62 oranında yağ içeriğine sahip ürünü,

- Margarin - Yarım yağlı: Ağırlıkça en az %39, en fazla %41 oranında yağ içeriğine sahip ürünü,

- Margarin - “%...” yağlı: Ağırlıkça aşağıdaki oranlarda yağ içeriğine sahip ürünleri;

- Yağ içeriği ağırlıkça en az %10 ve %39’ dan az

- Yağ içeriği ağırlıkça %41 den fazla ve %60 dan az

- Yağ içeriği ağırlıkça %62 den fazla ve %80 den az

2) Toplam yağ içeriğinin en az %10’ u en fazla %80’ i oranında süt yağı içeren sürülebilir yağlar piyasaya sunulmuş ve toplam yağ oranlarına göre adlandırılır;

- Süt yağı margarin : Ağırlıkça en az %80, en fazla %90 oranında yağ içeriğine sahip olan ürünü,

- Süt yağı margarin- Dörtte üç yağlı: Ağırlıkça en az %60, en fazla %62 oranında yağ içeriğine sahip olan ürünü

- Süt yağı margarin- Yarım yağlı: Ağırlıkça en az %39, en fazla %41 oranında yağ içeriğine sahip olan ürünü,

- Süt yağı margarin - “%...” yağlı: Ağırlıkça aşağıdaki oranlarda yağ içeriğine sahip ürünleri;

- Yağ içeriği ağırlıkça en az %10 ve %39 dan az

- Yağ içeriği ağırlıkça %41 den fazla ve %60 dan az

- Yağ içeriği ağırlıkça %62 den fazla ve %80 den az

d) Yoğun yağ: Yağ içeriği %90’ dan fazla olan ürünü,

e) Çeşnili sürülebilir yağlar/margarin: Bu Tebliğ kapsamındaki tüm ürünlere çeşitli baharat, meyve ve sebzeler, bal ve/veya taklit ve taşıyıcı olmaması şartı ile diğer gıda maddeleri katılarak çeşnellendirilmesiyle elde edilen ve kendine has tat, koku, görünüm ve yapı dışında kalan özellikler açısından Tebliğ kapsamındaki ürünlerin özelliklerini taşıyan ürünü,

ifade eder.

Ürün özellikleri

MADDE 5 –(1) Bu Tebliğ kapsamındaki ürünlerin özellikleri aşağıda verilmiştir:

a) Ürünler, kendine has tat, koku, görünüm ve yapıda olmalıdır.

b) Ürünlerde tuz ve su dışında kalan kısmın en az 2/3’ü yağ olmalıdır.

c) Ürünler için yağ oranları ekte verilmiştir.

Katkı maddeleri

MADDE 6 –(1) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünler, 25/8/2002 tarihli ve 24857 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi – Renklendiriciler Tebliği ile 22/12/2003 tarihli ve 25324 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi – Renklendiriciler ve Tatlandırıcılar Dışındaki Gıda Katkı Maddeleri Tebliğinde yer alan hükümlere uygun olmalıdır.

Aroma maddeleri

MADDE 7 –(1) Bu Tebliğ kapsamında ürünlerde doğal aroma maddeleri ve/veya Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliğinin Gıda Aroma Maddeleri bölümünde yer alan doğal özde aroma maddeleri kullanılabilir.

Bulaşanlar

MADDE 8 –(1) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerdeki bulaşanların miktarları, 23/9/2002 tarihli ve 24885 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi - Gıda Maddelerinde Belirli Bulaşanların Maksimum Seviyelerinin Belirlenmesi Hakkında Tebliğde yer alan hükümlere uygun olmalıdır.

Pestisit kalıntıları

MADDE 9 –(1) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerdeki pestisit kalıntı miktarları, 11/1/2005 tarihli ve 25697 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi – Gıdalarda Maksimum Bitki Koruma Ürünleri Kalıntı Limitleri Tebliğinde yer alan hükümlere uygun olmalıdır.

Veteriner ilaçları tolerans düzeyleri

MADDE 10 –(1) Bu Tebliğ kapsamındaki ürünlerde bulunabilecek veteriner ilaçları kalıntı düzeyleri 28/4/2002 tarihli ve 24739 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Hayvansal Kökenli Gıdalarda Veteriner İlaçları Maksimum Kalıntı Limitleri Tebliğinde yer alan hükümlere uygun olmalıdır.

Hijyen

MADDE 11 –(1) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünler 2/9/2001 tarihli ve 24511 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi-Mikrobiyolojik Kriterler Tebliğinde yer alan genel kurallara uygun olarak üretilmelidir.

İşyeri özellikleri

MADDE 12 –(1) Bu Tebliğ kapsamındaki ürünleri üreten işyerleri, Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliği’nin Gıda Maddeleri Üreten İşyerlerinin Taşınması Gereken Özellikler bölümünde yer alan genel kurallara uygun olmalıdır.

Ambalajlama, etiketleme, işaretleme

MADDE 13 –(1) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünler; Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliği’nin “Ambalajlama –Etiketleme ve İşaretleme Bölümü”nde ve 25/08/2002 tarihli ve 24857 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi – Gıda Maddelerinin Genel Etiketleme ve Beslenme Yöntünden Etiketleme Kuralları Tebliğinde yer alan hükümlere uygun olmalıdır.

(2) Bu genel kurallara ek olarak aşağıdaki bilgiler de etikette okunaklı, anlaşılır ve kolayca görülebilir şekilde bulunmalıdır:

a) Ürünlerin içerdiği tuz oranı etiket üzerinde, içindekiler bölümünde ağırlıkça yüzde “en fazla %...” olarak belirtilmelidir. Tuz ilave edilmemiş ürünlerde “tuz eklenmemiştir” ifadesi etiket üzerinde belirtilmelidir.

b) Ticari ismin olduğu ön yüzde, ürünün hangi şekilde adlandırıldığı açıkça görülebilecek şekilde belirtilmelidir.

c) Süt yağı margarinlerde ürünlerdeki toplam yağ oranı ve içindeki süt yağı oranı etikette ticari markanın olduğu yüzde ticari markayla birlikte, açıkça görülebilecek şekilde yazılmalıdır.

ç) Bu tebliğ kapsamında yer alan ürünlerin satış isimleri ile birlikte kullanım amaçları, üretim teknikleri de belirtilebilir.

d) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerin adlandırılmaları aşağıda belirtildiği şekilde yapılabilir;

1) Yağ içeriği %41 den fazla, %62 den düşük olan ürünlerde “yağ azaltılmış” ifadesi ancak % yağ oranı ile birlikte kullanılabilir.

2) Yağ içeriği %41 veya daha düşük olan ürünlerde “düşük yağlı” veya “az yağlı” veya benzeri ifadeler ancak % yağ oranı ile birlikte kullanılabilir.

3) “Dörtte üç yağlı” yerine % yağ oranı ile birlikte “yağ azaltılmış” ifadesi kullanılabilir.

4) “Yarım yağlı” yerine % yağ oranı ile birlikte “düşük yağlı” veya “az yağlı” veya benzeri ifadeler kullanılabilir ancak bu adlandırmalarda iki ifade birlikte kullanılamaz.

e) Bu tebliğ kapsamında yer alan ürünlerin bileşiminde;

-Süt yağ dışında sadece bitkisel yağ içeren ürünlerde “bitkisel” ifadesi,

-Hayvansal yağ içeren ürünlerde “hayvansal” ifadesi

ürün ismi ile birlikte kullanılmalıdır.

f) Yarım yağlı margarin yerine “minarin” veya “halvarin” ifadesi % yağ oranı ile birlikte kullanılabilir.

g) Etiket üzerinde belirtilmek istenen herhangi bir bitkisel yağın doğal trigliserid yapısı korunmuş olması ve yağ fazında en az %10 oranında kullanılmalıdır. Kullanılan yağın yüzdesi etiket üzerinde ticari isminin yer aldığı ön yüzde açıkça belirtilmelidir.

ğ) Çeşnili yağlarda karışımında kullanılan çeşni maddesinin adı ve/veya çeşni karışımındaki en yüksek çeşnin adı “Çeşnili” ifadesi yerine kullanılabilir.

h) 20°C sıcaklıkta akıcı halde bulunan margarinlerin isminin başına sıvı ibaresi konulabilir.

i) En az %99 oranında yağ içeriğine sahip olan yoğun yağlar susuz yağ olarak adlandırılır.

Taşıma ve depolama

MADDE 14 – (1) Bu Tebliğ kapsamındaki ürünlerin taşınması ve depolanması, Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliğinin Gıdaların Taşınması ve Depolanması bölümünde yer alan kurallara uygun olmalıdır. Ayrıca satış noktalarındaki muhafaza sıcaklığı 14 °C’ den yüksek olmamalıdır.

Numune alma ve analiz yöntemleri

MADDE 15 – (1) Bu Tebliğ kapsamındaki ürünlerden Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliğinin Numune Alma ve Analiz Metotları bölümünde belirtilen kurallara uygun olarak numune alınmalı ve uluslararası kabul görmüş analiz metotları uygulanmalıdır.

Avrupa Birliği’ne uyum

MADDE 16 – (1) Bu Tebliğ, 2991/94 EC sayılı “Sürülebilir Yağların Standardizasyonu” ile ilgili Komisyon Tüzüğü dikkate alınarak Avrupa Birliği’ne uyum çerçevesinde hazırlanmıştır.

Tescil ve denetim

MADDE 17 – (1) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünleri üreten ve satan işyerleri; tescil ve izin, ithalat işlemleri, kontrol ve denetim sırasında bu Tebliğ hükümlerine uymak zorundadır. Bu hükümlerin uygulanması ile ilgili denetim ve hükümlere uymayan işyerleri hakkında gerekli işlemler 27/5/2004 tarihli ve 5179 sayılı Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanuna göre Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı tarafından yapılır.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 18 – (1) Bu Tebliğ ile TS 2812 sayılı Bitkisel Margarin adlı standart mecburi uygulamadan kaldırılmıştır.

Uyum zorunluluğu

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Halen faaliyet gösteren ve bu Tebliğ kapsamındaki ürünleri üreten ve satan işyerleri bu Tebliğ’in yayımı tarihinden itibaren bir yıl içinde bu Tebliğ hükümlerine uymak zorundadır.

Yürürlük

MADDE 19 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 20 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Tarım ve Köy İşleri Bakanı yürütür.

Ek

Yağ Oranları Margarin

Ürün Adı	Yağ İçeriği (Ağırlıkça, %)
Margarin	%80 ≤ Yağ ≤ %90
Dörtte üç yağlı margarin	%60 ≤ Yağ ≤ %62
Yarım yağlı margarin	%39 ≤ Yağ ≤ %41
Margarin - “%...” yağlı	%10 ≤ Yağ < %39
	%41 < Yağ < %60
	%62 < Yağ < %80

Süt Yağlı Margarin

Ürün Adı	Yağ İçeriği (Ağırlıkça, %)
Süt yağlı margarin	%80 ≤ Yağ ≤ %90
Süt yağlı margarin- Dörtte üç yağlı:	%60 ≤ Yağ ≤ %62
Süt yağlı margarin- Yarım yağlı:	%39 ≤ Yağ ≤ %41
Süt yağlı margarin - “%...” yağlı	%10 ≤ Yağ < %39
	%41 < Yağ < %60
	%62 < Yağ < %80